

Intra-Uteriene Inseminatie (IUI) in de natuurlijke cyclus met donorsperma

Wat is IUI in de natuurlijke cyclus?

Intra-Uteriene Inseminatie (afgekort IUI) in een natuurlijke cyclus betekent het inbrengen van zaadcellen (insemineren) direct in de baarmoederholte (intra-uterien) ten tijde van de naderende eisprong. Deze folder beschrijft de gang van zaken bij de IUI-behandeling met ingevroren sperma in de natuurlijke cyclus met ovulatietest. U bent al geïnformeerd over KID door de folder [Behandeling met sperma van een spermabankdonor](#).

Het bepalen wanneer de eisprong plaatsvindt en daarmee de datum van inseminatie, kan op twee manieren worden gedaan:

1. Natuurlijke eisprong (thuismonitoring)

Hierbij doet u zelf thuis ovulatietesten. Zodra de test positief is, geeft u dit d.m.v een bericht door via “Mijn Dossier”, waarna de volgende dag de inseminatie plaatsvindt.

2. Kunstmatige eisprong (ziekenhuismonitoring)

Hierbij wordt 2 dagen voor de te verwachte eisprong éénmalige een vaginale echo verricht. Aan de hand van de grootte van het eiblaasje wordt bepaald wanneer de eisprong met een hormooninjectie (Gonasi, Pregnyl of Ovitrelle) opgewekt gaat worden. U krijgt een afspraak voor inseminatie. Dit is anderhalve dag later.

Wat zijn de kansen op zwangerschap?

De kans dat u zwanger wordt is sterk afhankelijk van uw leeftijd. Hoe ouder u bent, hoe minder kans op zwangerschap. De kans dat u zwanger wordt met IUI in de natuurlijke cyclus is gemiddeld 12% per cyclus voor alle leeftijden.

Wat zijn de risico's en complicaties?

Er is een klein risico's op het krijgen van een opstijgende infectie. Alleen vrouwen die op het moment van inseminatie besmet zijn met Chlamydia lopen een verhoogd risico. Indien u risico heeft gelopen op een Chlamydia-infectie (doordat u onbeschermd seksueel contact heeft gehad) laat u dit controleren door de huisarts en meldt dit aan ons. Voor risico's ten gevolge van de donorselectie zie de folder [Behandeling met sperma van een spermabankdonor](#).

Startgesprek

Tijdens het consult met de verpleegkundige komt het volgende aan de orde:

- Bespreken van uw [basale temperatuurcurve \(BTC\)](#) en uitleg op welke dag uw eisprong ongeveer verwacht wordt;
- Uitleg hoe u doorgeeft dat uw menstruatie begonnen is;
- U bespreekt uw voorkeur voor natuurlijke eisprong (thuismonitoring) of kunstmatige eisprong (ziekenhuismonitoring). Aan de hand van de BTC wordt bepaald wanneer u moet starten met ovulatie testen of indien u kiest voor ‘kunstmatige eisprong’ wanneer u moet komen voor een transvaginale echo (2 dagen voor de te verwachte eisprong);

Hoe verloopt de behandeling?

De bewerking uitgifte van het donorsperma gebeurt door een analist van het Fertiliteitslaboratorium. De IUI vindt plaats in het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde (CVV) en wordt uitgevoerd door een verpleegkundige of arts.

Wat moet u doen voorafgaand aan de IUI?

- “Mijn Dossier” account activeren. De instructies hiervoor vindt u op [de website](#).
- Inschrijving bij de AMC apotheek.
- U slikt dagelijks 0,4 mg foliumzuur om de kans op een kind met een open rug (spina bifida) te verkleinen. U start hiermee uiterlijk op de eerste dag van uw menstruatie.

Hoe spreekt u een IUI af?

Op de eerste dag van uw menstruatie (dit is de eerste dag wanneer u helderrood bloedverlies heeft), geeft u via “Mijn Dossier” de volgende gegevens aan ons door:

- De vermelding dat het om een IUI-behandeling met donorsperma gaat.
- Of u gekozen heeft voor ovulatiestesten of echo en Gonasi.
- De eerste dag van uw laatste menstruatie.

Elke cyclus: doorgeven van de eerste dag van uw (laatste) menstruatie (ELM)

Op de eerste dag van uw menstruatie (dit is de eerste dag wanneer u helderrood bloedverlies heeft) geeft u deze datum door via “Mijn Dossier”. Geef uw ELM direct door, uiterlijk op de zevende dag van de menstruatie. Verder geeft u aan of u deze maand wel of niet geïnsemineerd wil worden en of u kiest voor wel of niet voor een echo (kunstmatige eisprong (ziekenhuis monitoring)) wil komen. Mocht u een maand niet geïnsemineerd willen worden (bijv. door vakantie), dan geeft u wel altijd uw ELM door.

Instructie indien ‘natuurlijke eisprong (thuis monitoring)

1. *Doorgeven van de eerste dag van uw (laatste) menstruatie (ELM)*
2. *Ovulatie-test en basale temperatuurcurve (BTC)*

Ovulatiestesten tonen het luteïniserend hormoon (LH) in de urine aan. LH zorgt voor de eisprong. De eisprong vindt ongeveer 2 dagen na een positieve LH-test plaats. De inseminatie vindt op werkdagen plaats op de dag van de positieve test en in het weekend en/of feestdagen 1 dag na de positieve LH-test. Het LH blijft enkele dagen in de urine aantoonbaar.

U heeft voor het startgesprek al een BTC bijgehouden en met de verpleegkundige afgesproken op welke cyclus dag u begint met de testen. U test tweemaal per dag, nl in

de ochtend voor 8 uur en in de avond (tijd maakt niet uit) en zorgt ervoor dat u minimaal 4 uur niet geplast heeft voordat u de test doet. Het is dus niet nodig om meer dan een twee keer per dag te testen.

Welke test?

Wij adviseren u de digitale LH-test van Clearblue® te gebruiken (Clearblue DIGITAL ovulatietest). Deze is herkenbaar aan de roze dop op de verpakking en geeft een uitslag met een 'smiley'. De ervaring leert dat deze test een duidelijke uitslag geeft. Hierdoor is de test gemakkelijker in gebruik dan andere LH-testen waarbij u een streepje moet aflezen. Bij deze testen is het lastiger te zien of de test positief is. Als u in het verleden een andere type LH-test heeft gebruikt ("streepjestest", bijvoorbeeld Sensitest of Ovulady) waarbij u duidelijk het resultaat kan aflezen, dan kunt u overwegen deze test te gebruiken. Hierbij geldt dat een licht streepje (licht positieve test) een positieve test is.

Let op! Er bestaan ook ovulatietesten van Clearblue® met een indicator voor twee hormonen (deze heet 'advanced' of dubbele hormoon indicator), herkenbaar aan de paarse dop. Deze test adviseren wij u niet. Ook via onze [Poliklinische Apotheek](#) kunt u de digitale ovulatietest aanschaffen. Deze is maandag t/m zaterdag geopend van 7.30-23.00 uur. Op zon en feestdagen van 09.00 -21.00 uur. Voor actuele openingstijden; check de website van de [Poliklinische Apotheek](#).

3. Doorgeven positieve ovulatie test (LH-test)

Zodra de test positief wordt ('smiley'), geeft u dit door via "Mijn Dossier". Als u een positieve test heeft, dan stopt u met testen.

Maandag t/m vrijdag (Inseminatie gepland op maandag t/m vrijdag)

Tijd doorgeven test	Afspraaktijd bekend in "Mijn Dossier"	Tijdstip afspraak
LH test positief ochtend en testresultaat doorgegeven voor 8:15 uur	Uiterlijk 12:00 uur	IUI dezelfde dag in de middag 14.00-16.00 uur.
LH test positief avond en testresultaat doorgegeven voor 8:15 uur de volgende ochtend	Uiterlijk 12:00 uur	IUI de dag na de positieve LH test in de middag 14.00-16.00 uur.

Weekend en feestdagen (Inseminatie gepland op weekend of feestdag)

Tijd doorgeven test	Afspraaktijd bekend in "Mijn Dossier"	Tijdstip afspraak
LH test positief ochtend en testresultaat doorgegeven voor 8:15 uur	Uiterlijk 13. 00 uur	IUI de dag na de positieve LH test dag tussen 11:00 en 12:45 uur U kunt er ook voor kiezen om een cyclus over te slaan. Dit geeft u aan ons door op het moment dat u de uitslag van de LH test doorgeeft. Als u het later doorgeeft, dan is het semen misschien al ontdooid en worden deze kosten aan u doorgerekend.
LH test positief avond en testresultaat doorgegeven voor 8:15 uur de volgende ochtend	Uiterlijk 13.00 uur	IUI afhankelijk van dag positieve LH test; zie onderstaande voorbeelden.

Belangrijk: u test 2x per dag 's ochtends en 's avonds en geeft de testuitslag altijd voor 8:15 uur aan ons door.

Voorbeeld 1: Op donderdagavond heeft u een positieve LH test, dit geeft u voor vrijdagochtend 8:15 uur aan ons door en de inseminatie wordt vrijdagmiddag gepland.

Voorbeeld 2: Op vrijdagavond heeft u een positieve LH test, dit geeft u voor zaterdag 8:15 uur aan ons door en de inseminatie wordt zondag tussen 11:00 en 12:45 gepland. U mag kiezen, deze inseminatie door laten gaan of een cyclus overslaan. Dit geeft u door op het moment dat u de uitslag van de LH test doorgeeft.

Voorbeeld 3: Op zondagavond heeft u een positieve LH test. Dit geeft u voor maandag 8:15 uur aan ons door en de inseminatie wordt maandagmiddag ingepland.

Voorbeeld 4: Op maandagochtend heeft u een positieve LH test. Dit geeft u voor 8:15 uur die ochtend door. De inseminatie wordt maandagmiddag ingepland.

Wat moet U doen als de LH-test niet positief wordt?

U maakt uw BTC af. U laat uw complete BTC op in “Mijn Dossier”, en stuurt ons een bericht via Mijn Dossier voor een belafspraak met de KID-verpleegkundige. De volgende cyclus kan indien u wenst dan via een kunstmatige eisprong (ziekenhuismonitoring) plaatsvinden.

Instructie indien ‘kunstmatige eisprong (ziekenhuismonitoring)’

U geeft uw menstruatie door via “Mijn Dossier”. U krijgt een afspraak voor een vaginale echo. U kunt uw afspraak vinden via “mijn dossier”. De echo wordt zo dicht mogelijk bij de eisprong gepland. Er wordt tevens een digitaal recept voor Gonasi of Pregnyl voorgeschreven. Gonasi of Pregnyl is een hormoon die de eisprong opwekt. Indien de echo een eiblaasje laat zien van goede afmeting krijgt u instructies wanneer u de injectie met Gonasi of Pregnyl moet zetten. Een [Prikinstructie Gonasi](#) staat op de website amc.nl/cvv onder patiëntenfolders. Anderhalve dag na de injectie volgt de inseminatie. **Let op: doe geen ovulatie (LH) testen** als u deze cyclus gekozen hebt voor kunstmatige eisprong (ziekenhuismonitoring).

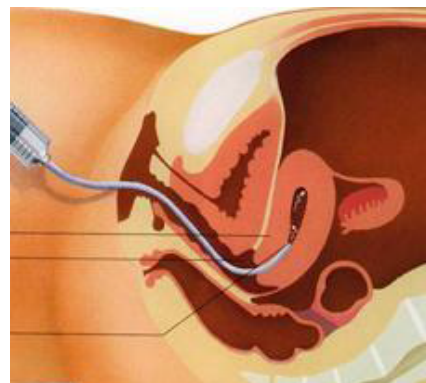
Hoe vindt de IUI plaats?

U wordt eenmaal per cyclus geïnsemineerd. U gaat niet naar de wc; een vollere blaas maakt dat het slangetje makkelijker voorbij de baarmoedermond op te schuiven is.

U gaat op een onderzoekstafel liggen met de benen in de beensteunen. De verpleegkundige brengt een speculum (“eendenbek” of spreider) in uw vagina in. Zodoende kan de verpleegkundige uw baarmoedermond goed zien. Via de baarmoedermond wordt een dun flexibel slangetje (katheter) in de baarmoederholte gelegd. De zaadcellen, geconcentreerd in een klein volume en opgezogen in een spuitje, worden via het langzaam leegduwen van het spuitje in de baarmoeder gebracht.

Hierna kunt u zich aankleden. Het kan zijn dat u enkele druppels bloedverlies of vochtverlies heeft, dit is niet erg. U hoeft verder geen speciale maatregelen te nemen.

Standaard krijgt u tot 5 behandelingen. Daarna volgt een evaluatie.

Wanneer kan de IUI niet doorgaan?

Als u uw menstruatie niet of te laat heeft doorgegeven;

Als de ovulatietest niet positief wordt (u mailt uw BTC en maakt een telefonische afspraak met de KID-verpleegkundige);

Als het eiblaasje met de echo niet te volgen is;

Als het Fertiliteitslaboratorium gesloten is voor onderhoud (meer informatie vindt u op de website, zodra bekend is in welke periode het onderhoud plaatsvindt).

Na de IUI

Na de inseminatie kunt u zich normaal bewegen en uw dagelijkse bezigheden hervatten.

Na de IUI:

Als u niet menstrueert

Als u zestien dagen na de IUI nog niet bent gaan menstrueren, doet u thuis een zwangerschapstest in de urine. U stuurt ons een bericht via “Mijn Dossier” als u zwanger bent. U vermeldt hierbij dat het om een zwangerschap na IUI-behandeling met donorsperma gaat en wat uw ELM was. U krijgt een afspraak voor de eerste zwangerschapsecho bij 7-8 weken (= 5-6 weken na de IUI). Dit is een vaginale echo. Adviezen voor het dagelijks leven vindt u in de CVV folder ‘[Zwanger! Waar moet ik op letten en info over prenatale zorg en screening](#)’ en de folder ‘[Zwanger](#)’ van het RIVM.

Zwanger na behandeling met donorsperma

Als u zwanger bent geworden dan bent u volgens de Wet Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting verplicht om de zwangerschap en geboorte te melden aan het CVV. Dit kunt u doen door zelf een bericht via Mijn Dossier te sturen. Vermeld altijd uw meisjesnaam, geboortedatum en patiëntnummer.

Belangrijk: Als er een vermoeden bestaat dat uw kind een aangeboren of genetische afwijking heeft, dan verzoeken wij u nadrukkelijk het CVV hiervan direct op de hoogte te stellen. Wij blokkeren de donor totdat bekend is of de donor wel of geen drager is van deze aandoening. **Ook als al tijdens uw zwangerschap vermoedt wordt dat uw kind een aangeboren of genetische afwijking heeft, wacht dan niet tot de geboorte, maar neem direct contact op.** Mocht op latere leeftijd blijken dat uw kind een aangeboren of genetische afwijking heeft, neem dan ook contact met ons op.

Als u een lesbische relatie heeft dan kan de vrouw die het kind draagt vanaf 24 weken bij de SDKB (<http://donorgegevens.nl/>) terecht voor verklaringen voor juridisch ouderschap of meemoederadoptieprocedure. Let goed op de voorwaarden. Wordt niet voldaan aan de voorwaarden, dan moet een erkenning-procedure bij de gemeente gevolgd worden alvorens het juridisch ouderschap aangevraagd kan worden.

In het kader van evaluatie van onze behandelingen vragen wij alle vrouwen die zwanger zijn geworden na een vruchtbaarheidsbehandeling een [vragenlijst](#) in te vullen over het verloop van de zwangerschap, bevalling en de gezondheid van het kind. Meer informatie in de [Folder Zwanger](#). Als u zwanger bent geworden na behandeling met donorsperma, is het invullen van deze vragenlijst van groot belang en helpt het ons het donorprogramma op een verantwoordelijke wijze uit te voeren.

Een miskraam

Als u zwanger bent geworden na IUI, maar een [miskraam](#) heeft gekregen, komt u eerst voor controle na de miskraam. Afhankelijk van de bevindingen start u opnieuw met IUI en begint het tellen van de cycli opnieuw. Let op: komt u voor behandeling met donorsperma voor een 2^e kind, dan krijgt u een advies op maat in verband een beperkt aantal strootjes dat gereserveerd wordt voor 2^e kinderen.

Na de IUI:

Als u gaat menstrueren

Als u gaat menstrueren, is de IUI-behandeling die maand helaas niet gelukt. U meldt deze menstruatie aan ons en wij zullen u verdere instructies geven over de vervolgbehandeling.

Wat gebeurt er als u na 5 keer IUI niet zwanger bent?

Als u niet zwanger bent na de 5e IUI, geeft u dat via “Mijn Dossier” aan ons door. U krijgt dan een herhaalconsult om het vervolgtraject te bespreken, bijvoorbeeld [Intra-Uteriene Inseminatie \(IUI\) met milde stimulatie](#) (waarbij maximaal 2 ei-blaasjes mogen rijpen) of [in-vitro fertilisatie](#) (waarbij maximaal 1 embryo geplaatst wordt).

Informatie specifiek voor alleenstaande vrouwen (donorsperma)

Wij adviseren u om als u tijdens de behandeling seksueel contact heeft, om altijd beschermde gemeenschap met condooms te hebben. U kunt namelijk niet twee spermadonoren hebben. Wij weten dan niet van wie u zwanger bent; we willen te allen tijde voorkomen dat uw

zwangerschap en kind foutief gekoppeld worden aan de donor bij de Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting. Een vaderschapstest met DNA van de spermabankdonor is namelijk niet mogelijk.

Wij adviseren u in het geval van een prille relatie contact op te nemen en een afspraak te maken met onze counselor. Wij willen graag met u in gesprek.

Psychische belasting

IUI behandeling is een intensief proces dat veel tijd van u vergt. Elke maand is er de onzekerheid over het resultaat van de behandeling en dit kan spanningen opleveren. De teleurstelling bij het toch optreden van de menstruatie of een negatieve zwangerschapstest kan groot zijn. Als u daarover wil praten of nog vragen heeft, kunt u telefonisch terecht bij de verpleegkundige via onderstaand telefoonnummer. Voor een persoonlijk gesprek kunt u een afspraak maken op het verpleegkundig spreekuur of bij de counselor verbonden aan de afdeling.

Nog niet zwanger

Een groot deel van de behandeling vindt door uzelf thuis plaats (LH testen indien van toepassing) en uw contact met de afdeling bestaat uit korte bezoeken (verrichtingen) zoals de inseminatie (of echo indien van toepassing). Na een jaar van behandeling wordt een evaluatie consult ingepland met de arts. Indien gewenst is er altijd de mogelijkheid eerder een gesprek met de arts aan te vragen.

Eigen bijdrage/Kosten donorsperma

Voor de kosten sperma van een spermabankdonor: zie folder '[Tarieven en betaling van uw behandeling bij het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde \(CVV\)](#)' op www.amc.nl/cvv, in tabel "behandelingen vrouw": kosten spermabank tbv IUI/IVF/ICSI per behandeling

Voor de eigen bijdrage voor de behandeling, zie de folder '[Tarieven en betaling van uw behandeling bij het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde \(CVV\)](#)' op www.amc.nl/cvv, kopje "behandeling met donorsperma".

Bovenstaande eigen bijdragen en kosten moet u zelf betalen; u kunt dus geen aanspraak maken op de basisverzekering (zorgverzekeringswet).

Routebeschrijving naar het CVV in het weekend

In het weekend en op feestdagen is dit de routebeschrijving naar ons centrum [Routebeschrijving naar het CVV in het weekend](#)

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen, dan kunt u contact opnemen met het CVV, via "Mijn Dossier". Indien u geen toegang heeft tot een smartphone of computer, dan kunt u ons bellen tel. 020-5664287 (tijdens werkdagen tussen 9.00 en 11.00 uur en 14.00 en 16.00 uur) Vermeld altijd uw patiëntnummer, zonder dit nummer kunnen wij u helaas niet helpen.